

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2793-14

meddelad i Stockholm den 10 september 2015

KLAGANDE

Kronobergs läns landsting
351 88 Växjö

MOTPART

Tryggve Svensson
Harabergsgatan 34 C
341 36 Ljungby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 23 april 2014 i mål nr 3636-13, se bilaga

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 160905

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

DOM

Mål nr
2793-14

BAKGRUND

Landstingsstyrelsen i Kronobergs läns landsting beslutade den 9 april 2013, § 78, bl.a. att patientavgifter ska kunna betalas både mot faktura och med betalkort, förutom på akutmottagning och jourläkarcentral där faktura är det enda betalningssättet, och att betalning mot faktura ska kunna ske med kontanter på lasaretten i Ljungby och i Växjö.

Beslutet innebär att om en patient inte vill eller har möjlighet att betala med betalkort så skickas en faktura till denne. Fakturan kan sedan betalas på olika sätt, t.ex. via internet. Vill patienten betala fakturan med kontanter kan detta ske på de nämnda sjukhusen.

Tryggve Svensson överklagade beslutet och anförde att det strider mot lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, riksbankslagen, eftersom patienter inte ges möjlighet att alltid kunna betala med kontanter i samband med vårdbesök. Det är orimligt att länets invånare ska behöva resa till Växjö eller Ljungby för att kunna betala med kontanter. Förvaltningsrätten i Växjö biföll överklagandet och upphävde landstingsstyrelsens beslut.

Landstinget överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Jönköping som genom det nu överklagade avgörandet avslog överklagandet. Enligt kammarrätten följer det av riksbankslagen att var och en är skyldig att ta emot sedlar och mynt som betalning. Kammarrätten ansåg att undantag från detta kan följa av avtal men bedömde att det i normalfallet inte finns något sådant avtalsförhållande mellan landstinget och den vårdsökande som innebär att villkor om betalningssätt kan uppställas. För att den skyldighet som följer av riksbankslagen ska kunna uppfyllas krävs enligt kammarrätten att möjligheten att betala med kontanter i praktiken inte begränsas i för stor omfattning. Begränsningen i detta fall ansågs vara så stor att kravet på att ta emot kontant betalning inte var uppfyllt.

DOM

Mål nr
2793-14

YRKANDEN M.M.

Kronobergs läns landsting fullföljer sin talan och anför bl.a. följande. Riksbankslagen avser endast att klargöra att sedlar och mynt utgivna av Riksbanken är godtagbara betalningsmedel här i landet och att man inte kan göra gällande att en sådan betalning skulle sakna rättslig verkan. Lagen reglerar däremot inte frågan om var eller på hur många ställen en borgenär ska vara skyldig att ta emot kontant betalning. Detta är en lämplighetsfråga. Landstinget vägrar inte att godta kontanter som betalningsmedel utan har valt att organisera sin verksamhet på ett visst sätt, nämligen genom att kontant betalning hanteras på två lasarett. Landstingets rutiner möjliggör att betalning kan ske på flera olika sätt, direkt med betalkort eller mot faktura. En faktura kan patienten sedan välja att betala via internet, genom betalningsorder, genom betalning på andra betalställen eller genom kontant betalning på lasaretten i Växjö och i Ljungby. Betalning är inte en förutsättning för att hälso- och sjukvårdstjänsterna ska tillhandahållas.

Tryggve Svensson bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Enligt 9 kap. 14 § regeringsformen är det endast Riksbanken som har rätt att ge ut sedlar och mynt.

Enligt 5 kap. 1 § andra stycket riksbankslagen är sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken lagliga betalningsmedel. I förarbetena anges att detta innebär att var och en är skyldig att ta emot sedlar och mynt som betalning (prop. 1986/87:143 s. 64).

DOM

Mål nr
2793-14

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Den aktuella bestämmelsen i riksbankslagen innebär att en borgenär i princip är skyldig att ta emot betalning i kontanter. Denna skyldighet gäller dock inte utan undantag.

I vissa fall kan parterna avtala om att betalning ska ske med andra betalningsmedel än kontanter. Målet rör dock avgifter som i huvudsak är offentligrättsligt reglerade. I rättspraxis har i vissa fall rättsförhållanden, eller del av ett rättsförhållande, även på offentligrättsligt reglerade områden ansetts ha sådan civilrättslig karaktär att de har ansetts böra bedömas enligt civilrättsliga regler (jfr RÅ 1982 2:62, NJA 1998 s. 656 I och NJA 2008 s. 642). Rättsförhållandet mellan landstinget, i dess egenskap av vårdgivare, och vårdtagare är dock inte av denna karaktär.

Det kan även i lag finnas undantag från bestämmelsen i riksbankslagen. Som exempel kan nämnas 62 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244) som anger att skatter och avgifter ska betalas in till Skatteverkets särskilda konto för skattebetalningar. Frågan om hur och var betalning av vårdavgifter ska ske har dock inte reglerats särskilt.

Riksbankslagen är således tillämplig i målet. Det innebär att landstinget har en skyldighet att ta emot betalning av patientavgifter med kontanter. Frågan är om landstingsstyrelsens beslut lever upp till lagens krav i detta fall.

Betalningsmedlen sedlar och mynt har av lagstiftaren getts en särställning. Den kommitté som lade fram förslaget till riksbankslag anförde att sedlar och även mynt fortfarande har stor betydelse för allmänheten trots att nya former av betalningsmedel ständigt utvecklas. Sedlar och mynt borde därför enligt kommittén som dittills ges en särställning på så sätt att de förklaras vara lagliga betalningsmedel och utges av Riksbanken (SOU 1986:22 s. 108).

DOM

Mål nr
2793-14

Landstingsstyrelsens beslut innebär att vårdtagare inom Kronobergs läns landsting som vill betala sin patientavgift med kontanter är hänvisade till två av landstingets vårdinrättningar, nämligen lasaretten i Växjö och i Ljungby. Landstingsstyrelsens beslut lever därmed inte upp till riksbankslagens krav och ska upphävas enligt 10 kap. 8 § första stycket 4 kommunallagen (1991:900). Överklagandet ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Karin Almgren, Erik Nymansson, Thomas Bull och Per Classon.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Petra Jansson.

**KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Avdelning 2

DOM

2014-04-23

Meddelad i Jönköping

Mål nr 3636-13

KLAGANDE

Landstinget Kronoberg
351 88 Växjö

MOTPART

Tryggve Svensson
Harabergsgatan 34 C
341 36 Ljungby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö's dom den 3 december 2013 i mål nr 1470-13,
se bilaga A

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900); fråga om betalning av patientavgift

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 154229

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Landstinget Kronoberg yrkar att kammarrätten, med upphävande av förvaltningsrättens dom, ska avslå Tryggve Svenssons överklagande av landstingsstyrelsens beslut.

Tryggve Svensson motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom.

Kammarrätten har i målet inhämtat ett yttrande av Sveriges kommuner och landsting.

VAD PARTERNA ANFÖR SAMT INHÄMTAT YTTRANDE

Landstinget Kronoberg

Det är inte korrekt att den som faktureras patientavgiften bara kan betala den på internet eller via post- eller bankgiro. En faktura kan betalas kontant vid lasaretten i Ljungby och Växjö. Betalning av patientavgiften är inte en förutsättning för att patienten ska få tillgång till den hälso- och sjukvård som landstinget är skyldigt att tillhandahålla. Det är riktigt att landstinget inte utan stöd i lag kan inskränka rätten att betala patientavgift med sedlar och mynt utgivna av Riksbanken, men det är felaktigt att dra slutsatsen att landstingets beslut strider mot lag därför att det innebär en begränsad möjlighet att betala med kontanter. Landstinget har inte beslutat att inte acceptera sedlar och mynt som betalningsmedel, utan bestämt var kontant betalning kan ske. Frågan om var i en organisation betalning ska ske av sådana offentliga avgifter som det nu är fråga om regleras inte i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank eller någon annan lag. Landstingets beslut kan därmed inte heller strida mot någon lag.

Tryggve Svensson

Innan landstinget upphörde med att ta emot kontanter vid patientbesök betalade 65 procent av länets invånare kontant vid läkarbesök. I Kronobergs län finns 32 vårdcentraler och det är nu inte möjligt att betala kontant vid någon av dessa. Om man vill betala kontant måste man åka buss eller bil till lasaretten i Växjö eller Ljungby, vilket förefaller orimligt. Av lagen om Sveriges riksbank framgår att sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel. Frågan om möjlighet till kontant betalning av patientavgifter har avgjorts av Kammarrätten i Sundsvall genom dom den 5 juni 2013 i mål nr 852-12.

Sveriges kommuners och landstings yttrande

Frågan var betalning av offentligrättsligt reglerade avgifter kan eller ska ske är inte reglerad i lagen om Sveriges riksbank eller annan författning. Lagen om Sveriges riksbank kan varken uttryckligen eller analogt ges innebörden att hänvisning till vissa betalningsställen inom landstinget skulle strida mot lagen genom att begränsa möjligheten att betala med sedlar och mynt. Landstingets beslut strider därför inte mot lag eller annan författning. Att sedlar och mynt är lagliga betalningsmedel innebär att var och en är skyldig att ta emot sedlar och mynt som betalning. Skyldigheten att ta emot kontanter kan inskränkas genom bestämmelse i författning eller genom avtal. Det går knappast att dra slutsatsen att redan det faktum att hälso- och sjukvården är en obligatorisk uppgift för landstingen utesluter allt avtalsutrymme i fråga om betalningsvillkoren för vårdavgifterna. De privaträttsliga aspekterna på vårdavgifterna enligt hälso- och sjukvårdslagen är dock begränsade vid en jämförelse med t.ex. barnomsorgsavgifter och landstinget kan knappast vägra vård på grund av att avgiften inte har betalats. Kammarrätten i Sundsvalls slutsats i mål nr 852-12 att det inte finns utrymme för ett landsting att inte ta emot kontant betalning av vårdavgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen verkar därför vara riktig. Det målet rörde emellertid inte frågan

om var betalning ska ske. En rimlig utgångspunkt är att inte varje anställd inom ett landsting eller en kommun kan vara skyldig att ta emot betalning. Nära till hands ligger en förvaltningsrättslig parallell med innebörden att den som vill träffa någon på en myndighet får nöja sig med den person eller funktion som myndigheten har avdelat för uppgiften. Man måste även beakta landstingens och kommunernas lagfästa rätt att organisera sin verksamhet på det sätt landstinget eller kommunen finner bäst. I linje därmed torde det inte finnas någon skyldighet för varje enhet, t.ex. varje vårdinrättning, att ta emot kontant betalning. Ett landstings rutiner får inte innebära att tillgången till offentligt reglerade obligatoriska uppgifter begränsas. Det finns dock ingenting som tyder på att så skulle vara fallet i nu aktuellt mål.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Grunden för att ta ut patientavgifter finns i 26 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), som bl.a. anger att vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som landstinget eller kommunen bestämmer, i den mån inte annat är särskilt föreskrivet, samt att patienter som är bosatta inom landstinget respektive kommunen ska behandlas lika. Några bestämmelser om hur och var avgifterna ska betalas finns inte.

Av 5 kap. 1 § andra stycket lagen om Sveriges riksbank framgår att sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel. Bestämmelsens innebörd är att var och en är skyldig att ta emot sedlar och mynt som betalning (se prop. 1986/87:143 s. 64). Undantag från skyldigheten att ta emot kontanter kan följa av avtal. Kammarrätten bedömer dock att det i normalfallet inte finns något sådant avtalsförhållande mellan landstinget och den vårdsökande som innebär att landstinget kan ställa som villkor att betalning ska ske på visst sätt.

Frågan är då om landstinget, genom att begränsa möjligheten att betala med kontanter till lasaretten i Växjö och i Ljungby, uppfyller den skyldighet som följer av nämnda bestämmelse. För att göra det krävs enligt kammarrättens mening att möjligheten att betala med kontanter i praktiken inte begränsas i för stor omfattning.

Landstingets beslut innebär således att den som söker vård vid någon annan inrättning än de två lasaretten och vill betala kontant måste ta sig till Växjö eller Ljungby. Detta medför enligt kammarrättens bedömning en så stor begränsning av möjligheten att betala kontant – och därmed skyldigheten att ta emot kontant betalning – att landstinget inte uppfyller kravet på att ta emot kontanter som betalning. Landstingets beslut strider därmed mot 5 kap. 1 § lagen om Sveriges riksbank. Förvaltningsrättens dom att upphäva Landstinget Kronobergs beslut är således riktig. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Gert Svenson

Bodil Stelzer
referent

Ulf Jonare

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Sten Franzén och Bengt Mogård deltagit.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**
2013-12-03
Meddelad i
VäxjöMål nr
1470-13**KLAGANDE**Tryggve Svensson
Harabergsgatan 34 C
341 36 Ljungby**MOTPART**Landstinget Kronoberg
351 85 Växjö**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Landstingsstyrelsens beslut den 9 april 2013, § 78, diariernr 13LTK395

SAKENLaglighetsprövning enligt kommunallagen (KL): fråga om betalningssätt
av patientavgift

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver landstingsstyrelsen
i Kronobergs läns landstings beslut den 9 april 2013, § 78, diariernr
13LTK395.

YRKANDEN M.M.

Landstingsstyrelsen i Kronobergs läns landsting beslutade den 9 april 2013

- att patientavgiften ska kunna betalas med både faktura och betalkort, förutom på akutmottagningen och jourläkarcentralen där enbart faktura även fortsättningsvis är det enda betalningssättet,
- att avvakta införandet av självserviceterminaler tills tekniken utvecklats ytterligare samt
- att betalning mot faktura ska kunna ske med kontanter på lasarettet i Ljungby och Växjö.

Tryggve Svensson överklagar beslutet och yrkar att det ska återförvisas till landstingsstyrelsen för nytt beslut. Beslutet är felaktigt därför att man inte alltid kan betala med kontanter i samband med vårdbesök. Det är orimligt att länets invånare ska behöva resa till Växjö eller Ljungby för att kunna betala kontant. Enligt 5 kap. 1 § riksbankslagen är sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken lagliga betalningsmedel.

Landstinget motsätter sig bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Det kan inte anses olagligt att ha ett system som innebär att betalning inte sker direkt på plats utan kan ske mot utsänd faktura. När avgiften förfaller kan den betalas på olika sätt, t.ex. via internet, postgiro eller bankgiro. Dessutom kan man betala med kontanter på två ställen inom landstinget. Landstinget anser att lagen ger landstinget stort utrymme att anvisa betalningssätt och platsen för betalning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Överklagandet ska prövas i den för laglighetsprövning bestämda ordningen i 10 kap. KL. En sådan prövning ska inte avse lämpligheten och skäligheten i det överklagade beslutet, utan endast huruvida beslutet är olagligt i något hänseende som anges i 10 kap. 8 § KL och därför ska upphävas. Förvaltningsrätten kan inte sätta något annat beslut i det överklagade beslutets ställe.

Enligt 10 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen eller landstinget,
3. det organ som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Av 26 § Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) får vårdavgifter och andra avgifter tas ut av patienter enligt grunder som landstinget bestämmer. HSL anger inte hur avgifterna ska betalas. Av 5 kap. 1 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank följer dock att sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel.

Det är möjligt för avtalsparter att komma överens om vilket betalningsmedel som kan användas. En part kan därför ställa som villkor att för att ingå avtal kan betalning inte ske med kontanter. Kravet på ett landsting är dock att det enligt 3 § HSL erbjuds god hälso- och sjukvård åt boende inom landstinget. Det innebär att landstinget inte har någon möjlighet att som avtalsvillkor ställa krav på betalningssättet som villkor för vården (jfr kammarrätten i Sundsvalls den 5 juni 2013 i mål nr 852-12).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Innebörden av landstingets beslut blir att det enbart är möjligt att betala med sedlar och mynt på två platser inom landstinget. På övriga platser kan man bara betala med betalkort eller faktura som betalas över nätet eller via bank- och postgiro. Det innebär att landstinget inte utan stöd i lag kan inskränka rätten att betala patientavgift med sedlar och mynt utgivna av Riksbanken och är därför en begränsad möjlighet att betala med kontanter. Beslutet får därmed anses strida mot lag och ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D)

Elisabeth Lewin

I avgörandet har även deltagit de särskilda ledamöterna och Per Gudmund Lindencrona och Peter Skoglund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.